

Antonio Gutiérrez, secretari general de CCOO

“El govern va pegant coces”

Quan fa més de tres anys que va ser convocada la vaga general del 14-D i està a punt de fer-se públic un grapat de mesures econòmiques de fre i retrocés social, el primer dirigent d'una de les centrals sindicals majoritàries es deslliga la llengua: “El nostre sindicat és revolucionari”, diu.

El govern de Felipe González prepara un paquet de mesures econòmiques i socials que posarà els pèls de punta al més treballat dels sindicalistes. *¿No ho veu així?*

—Bé, en la meua opinió no és tan greu. El que fa el govern és persistir en l'error, que és la pitjor manera d'equivocar-se. Vull dir que aquest nou paquet de mesures no és res més que una continuïtat en les mesures d'ajustament econòmic, mesures restrictives des del punt de vista social que han caracteritzat la seua política des del 1983.

Quan és constata que aquesta política no ens acosta a la mitjana comunitària, sinó que el que fa és allunyar-nos-en en lloc de fer-nos convergir-hi, lluny de fer una reconsideració i sotmetre a negociació els canvis econòmics, el govern pretén a hores d'ara endurir-la molt més encara. No crec que pose els pèls de punta als sindicalistes, sinó que la política en qüestió deixarà buides les butxaques de molts ciutadans d'aquest país. En una paraula, la política econòmica està cap per avall, els treballadors i empleats de les empreses, exceptuant-ne els que formen part dels trusts del país, són els que paguen les conseqüències dia a dia.

—*¿Quan va ser l'última vegada que va parlar seriosament amb Felipe González?*

—Va ser el passat més de novembre, si no ho recorde malament, amb ocasió d'una visita de la Confederació Europea de Sindicats al cap de govern. Va rebre una delegació en què participàvem Nicolás Redondo i jo mateix amb motiu de la celebració de la cimera de Maastricht per a fer-li saber les orientacions i aspiracions del moviment sindical europeu.

—*¿Com va reaccionar el president de l'executiu espanyol, amb sensibilitat cap a les postures sindicals o més aviat de manera protocolària?*

—Les categories que es poden utilitzar

no són “sensible” o “protocolari”. El que vaig constatar és que el president del govern, encara que no m'agrada personalitzar els meus comentaris, està molt condicionat i molt receptiu a allò que li demanen certs grups econòmics, els més poderosos de la societat. En definitiva el veig més inclinat a doctrines neo-liberals que sensible a les demandes socials. En aquest sentit, crec que fa gala d'una profunda insensibilitat social.

—*Des que Carlos Solchaga va veure que no hi havia possibilitat de diàleg a tres bandes (govern, sindicats i empresaris) per al pacte de competitivitat està imposant la seua política laboral a base de decrets-llei. Aquesta actitud no la para ni una vaga general. ¿No ho pensa així?*

—Crec, efectivament, que el govern ha entrat en el pendent de les provocacions socials. Un dia sí i l'altre també amenaça amb retalls en les prestacions als desocupats, en els drets sindicals, en drets tan democràtics com el d'anar a la vaga o torna a amenaçar amb deteriorar encara més l'educació, la sanitat. Mentrestant, l'estat és limita a mantenir la policia, els jutges i els diplomàtics. Això és el que va dir el senyor Solchaga. Aquest pendent de provocacions no fa res més que afegir llenya al foc de la conflictivitat social.

Nosaltres no ens quedarem de braços plegats mentre el govern va pegant coces a les conquestes socials o dona l'esquena a propostes raonables. De totes maneres, crec que la mateixa realitat i l'evidència han de fer que qualsevol dia pose el punt final a un dels més grans abusos econòmics de fracassos i d'injustícies socials.

—*¿Ha tingut l'oportunitat de dir a la cara de Carlos Solchaga el que pensa de la seua política?*

—Sí, i tant. En moltes ocasions. Però tinc per norma ser més suau en les paraules i més dur en els fets, ¿no...? No és el meu estil, ni crec que siga el més ade-

quat, perdre, diguem-ne, els nervis en les formes perquè crec que així es guanya en duresa. Amb tota duresa i rigor li ho he comentat sempre que he tingut ocasió, i li ho reiteraré sempre que faça falta, les meues opinions són molts crítiques respecte a la seua política econòmica.

—*¿Què prefereix tenir davant seu per a tractar temes de justícia social, un ministre o un empresari?*

—Bé, per als temes que afecten a la redistribució social, no és que jo ho prefereisca, sinó que els que tenen més responsabilitat social són els poders públics. Ara bé, la política econòmica i social d'un país s'ha de disputar, de debatre i de negociar tant amb els poders públics com amb els poders econòmics. Particularment, nosaltres tenim una patronal que, amb un discurs liberal, usa i abusa del mant protector de l'estat per a mantenir els comportaments més rancis, més vells que han caracteritzat històricament el capitalisme espanyol. Inclús, quan qualsevol intenta modificar les decisions d'un empresari —les del senyor Cuevas, per personalitzar—, apareix sempre un ministre d'economia que no solament l'avalua sinó que es posa per mig en el conflicte entre empresaris i sindicats.

—*Sona molt lluny aquell 14 de desembre del 1988. ¿Que resta avui d'aquell dia de vaga general?*

—En primer lloc, a mi personalment no em sona tan lluny. És més, em costa molt parlar del 14-D en termes del passat perquè més enllà de la realització mateixa de la vaga, vaig començar per dir a la direcció de Comissions Obreres que l'èxit del 14-D no era la realització del 14-D, sinó la conquesta d'aquelles reivindicacions. Es va aconseguir una bona part amb els acords del 1990, favorables per als pensionistes, per als jubilats, per als joves —impedint aquell mal anomenat pla d'ocupació juvenil— per als treballadors amb contracte precari. Però queden les qüestions de major calat social, les que

afecten a la política econòmica, fiscal, industrial etc., és dir relatives a la distribució del creixement econòmic del nostre país, punts que eren latents el 14-D i avui són patents en el conflicte social, en el debat, en el desacord entre el govern i els sindicats.

—*¿Vol dir que encara té vigència el 14-D?*

—El que està vigent és l'alè del 14-D. L'aportació, en la meua opinió, més important és que ha quedat prou demostrat que els sindicats no sols servim per a protestar, sinó també per a elaborar i proposar coses molts solvents i que poden posar-se en qualsevol mesa de negociacions.

—*¿I que se n'ha fet, de la Plataforma Sindical Prioritària que tant el seu sindicat com UGT, han enarborat durant l'última campanya electoral?*

—No va ser una proposta electoral, ni molt menys. Va ser abans i precisament ens va ajudar per conquerir moltes reivindicacions del 14-D. La plataforma ha reencarnat un programa sindical a mig termini. És a dir, ens ha permès passar de la unitat d'acció puntual a una unitat d'acció programàtica que a hores d'ara es diu la Iniciativa Sindical del Progrés, que recull molts aspectes d'aquella PSP. Obviament, els punts que ja s'havien aconseguit en la pràctica n'han quedat fora. En resum, la PSP ha permès l'elaboració del primer programa d'acció comuna conegut en aquest país des de l'inici de la democràcia.

—*¿Quant de temps fa que no ha fet comptes, o si ho prefereix, des de quan no ha fet un balanç de l'acció sindical amb Nicolás Redondo?*

—La veritat és que tots els dies fem posades en comú. Avui la relació entre els dos sindicats és fins i tot més de fons, més solvent, més madura que la que manteníem abans de les divergències entre les dues centrals sindicals. L'experiència, encara que haja estat desgraciada, ens ha facilitat explorar terrenys que ens separaven abans, amb major llibertat i més naturalitat. Avui puc afirmar que és rar el dia en què no hi ha un contacte entre els dos sindicats i en particular amb Nicolás Redondo per passar revista als temes més candents de l'actualitat.

—*¿La lluita sindical quotidiana està prou justificada tan sols amb la defensa del poder adquisitiu dels treballadors?*

—No, de cap manera. No basem l'acció sindical solament en la defensa del poder adquisitiu. És important en la mesura que hi ha una patronal i un govern que

"La política de vivendes del govern és un unguent tardà". RAFA GIL

volen convertir les reivindicacions salarials en la causa de tots els mals de la nostra economia. Comissions Obreres i UGT, per contra, fem esforços per a enriquir els continguts de les negociacions conflictives i anar molt més lluny de les disputes salarials, és a dir, parlar de la productivitat, de la millora de les condicions de treball.

—*Amb un milió d'afiliats en Comissions Obreres es poden fer moltes coses fins i tot grans negocis. ¿Com van les nombroses empreses que controla el seu sindicat?*

—Nosaltres tenim en aquest aspecte una peculiaritat. Fent referència a un eslògan desafortunat i parodiant-lo, encara que en tinga un mal record, puc dir que "les nostres empreses són diferents". En primer lloc no tenim nombroses empreses, tenim tres o quatre activitats o serveis destinats sobretot als treballadors i afiliats de Comissions Obreres en matèries com ara fons de pensions, vivendes o assegurances, com també turisme social, més o menys tots dirigits cap a aquesta direcció. Els hem concebut de manera diversa, distinta a altres projectes semblats de tal forma que abans i per damunt tot és la responsabilitat d'un sindicat la que està en joc per a oferir als afi-

liats uns serveis de benestar socials que la societat els nega o els els posa molt difícils.

Molt en segon pla hi ha l'aspecte mercantil d'aqueste assumpte. Seríem uns desmanoyats, a més d'uns cínicos, si diguerem que donem serveis no rendibles. Seríem uns maldrestes i irresponsables perquè negar-ho significaria que estem gestionant mal els recursos dels nostres afiliats. No cal explicar que és necessari rendibilitzar tots aquests serveis per a donar-ne més i millors en el futur.

—*¿Què li queda de revolucionari a CCOO?*

—Tot, perquè si per revolució entenem incidir en el futur, en el canvi permanent de la societat cap a metes majors d'igualtat, llibertat i democràcia, el nostre sindicat no pot ser altra cosa que revolucionari.

—*¿Què pensa de l'actual política de vivendes del govern socialista?*

—És un unguent tardà i incomplet per al gran desastre provocat pel govern de Felipe González i que ha consistit a transformar un bé de primera necessitat, com és la vivenda, en un mitjà d'atresorament ràpid i d'especulació.

—*¿I de l'ocupació laboral i la política contractual?*

—També són punts que confirmen un del majors abusos que han provocat molts divorcis entre la política laboral i la política social, divorcis també entre creixement de l'ocupació i de l'economia. El país està condemnat ara a patir inversions en precari i un desenvolupament futur molt insegur.

—*¿I de la sanitat pública...?*

—Les despeses sanitàries espanyoles es troben molt per sota de la mitjana europea. Tot i això, el govern pretén incórrer en la mateixa fallàcia liberalista per a dir que aquí el que importa és que el servei funcione, amb independència dels resultats de la gestió. Fa pocs dies ha canviat el ministre i li he de concedir el benefici del dubte quant a la que serà la seua política. De totes maneres, els poders públics estan dimitint de les seues responsabilitats i passant-les al sector privat i per consegüent es dona lloc a una nova desigualtat social. La desigualtat més brutal és que en cas de malaltia se'ns mesure segons la nostra capacitat adquisitiva.

—*Permeta'm una frivolitat en una última pregunta, diguem-ne, de ciència-ficció. ¿Què faria si prohibiren de sobte els sindicats?*

—Els crearia de nou.

Ignasi Pellicer